

Steekproef examinering 2010 en 2011

Onderzoek bij onderwijs- en exameninstellingen

Inleiding

In het reguliere onderzoek naar de kwaliteit van de examinering wordt per instelling een aantal opleidingen onderzocht. Welke opleidingen dit zijn wordt bepaald door middel van een aselecte steekproef. Wanneer het gaat om eindtermgerichte opleidingen wordt ook op het niveau van de deekwalificaties nog een steekproef getrokken.

De steekproef voor 2010-2011 is op onderdelen aangepast ten opzichte van het onderzoeksjaar 2009. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- het aantal te onderzoeken opleidingen per instelling is met 1 verminderd. Gezien de mate waarin onvoldoende examenkwaliteit voorkomt, kan hiermee een vergelijkbare trekkingskans (van een opleiding met onvoldoende examenkwaliteit) bereikt worden als in 2009;
- instellingen, die in de voorafgaande twee reguliere onderzoeken geen onvoldoende opleidingen hadden, worden in 2010-2011 niet onderzocht, tenzij hier een specifieke aanleiding voor is;
- in 2010-2011 onderzoeken we ook opleidingen van ROC's, AOC's en vakinstellingen waarop uitsluitend niet-bekostigde deelnemers zijn ingeschreven én waarop gediplomeerd wordt. Van die opleidingen wordt doorgaans 1 opleiding geselecteerd. Het totaal aantal te onderzoeken opleidingen bij de instelling wijzigt daardoor echter niet.
- onder een opleiding wordt nu alleen het CREBO-nummer verstaan, dit in tegenstelling tot vorig jaar. Toen werd de combinatie leerweg en CREBO-nummer als definitie van de te onderzoeken opleiding gehanteerd.
- Bij een onderzoek naar kwaliteitsverbetering kan blijken dat de opleiding niet meer aangeboden wordt ('niet meer actief is'). In dat geval kán de vervangende competentiegerichte opleiding door de inspectie worden onderzocht. Dat kan ook indien een 1ste generatie competentiegerichte opleiding is vervangen door een 2de generatie opleiding. Het onderzoeken van de vervangende opleiding geschiedt als daar duidelijk aanleiding voor is, zoals het geval is als de examenkwaliteit op diverse standaarden onvoldoende is.

De uitgangspunten in deze notitie sluiten aan op het Toezichtkader BVE 2009, en de Aanvulling 2010 op het Toezichtkader BVE 2009. Deze zijn te vinden op de website van de onderwijsinspectie: www.onderwijsinspectie.nl

Bepaling populatie van actieve opleidingen per instelling

Voor *bekostigde instellingen* maken we gebruik van het BRON-bestand van DUO voor de bepaling van de actieve bekostigde en niet bekostigde mbo-opleidingen per bekostigde instelling, uitgesplitst naar eindtermgerichte- en competentiegerichte opleidingen en naar leerweg.

De *niet bekostigde onderwijsinstellingen* en de exameninstellingen hebben een opgave bij de inspectie gedaan van respectievelijk actieve opleidingen en opleidingen waarvan de examens bij een exameninstelling is uitbesteed.

Op deze populatie zijn vervolgens in mindering gebracht:

- Opleidingen waar een onderzoek naar kwaliteitsverbetering (OKV) plaatsvindt omdat deze vorig jaar in het reguliere onderzoek onvoldoende waren.
- Opleidingen waarvan de licentie is ingetrokken of wordt ingetrokken als gevolg van eerder onderzoek van de inspectie.
- Opleidingen die in het onderzoek van 2009 voldoende waren.

Steekproefomvang

Er zijn drie categorieën.

- a. Reguliere steekproef.
Bij instellingen die in het voorgaand reguliere onderzoek van 2009 één of meer opleidingen met onvoldoende examenkwaliteit hadden, wordt het aantal te onderzoeken opleidingen aangegeven door tabel 1.
Bij nieuwe en niet eerder onderzochte instellingen wordt het aantal te onderzoeken opleidingen eveneens aangegeven door tabel 1.
- b. Beperkte steekproef.
Bij instellingen die in het reguliere onderzoek van 2009 alleen opleidingen met voldoende examenkwaliteit hadden, maar niet in het jaar daarvoor (in het regulier onderzoek naar de examenkwaliteit 2007-2008), wordt het aantal te onderzoeken opleidingen aangegeven door tabel 2.
- c. Geen steekproef
Bij instellingen die in 2007-2008 én 2009 (dus twee keer achtereenvolgend) alleen opleidingen met voldoende examenkwaliteit hadden in het reguliere onderzoek, wordt in 2010-2011 in principe geen examenonderzoek gehouden. Wel moet de instelling een verantwoording over de kwaliteit van de examinering aanleveren. Het kan zijn dat er een specifieke aanleiding is om toch een onderzoek te houden, bijvoorbeeld in geval van ernstige signalen.

Tabel 1 Reguliere steekproef

Aantal opleidingen in een instelling	Aantal te onderzoeken opleidingen in 2010-2011
1	1
2-3	2
4-5	3
6-7	4
8-10	5
11-13	6
14-19	7
20-49	8
50-99	9
100 of meer	10

Tabel 2 Beperkte steekproef

Aantal opleidingen in een instelling	Aantal te onderzoeken opleidingen in 2010-2011
1-2	1
3-5	2
6-8	3
9-12	4
13-19	5
20-49	6
50-99	7
100 of meer	8

Aanvullende gegevens over de steekproef

- Opleidingen die vorig jaar (2009) voldoende waren worden niet opnieuw onderzocht, tenzij hierdoor het aantal beschikbare opleidingen voor het onderzoek te laag wordt.
- Het onderzoek richt zich op eindtermgerichte opleidingen en competentiegerichte opleidingen, in dezelfde verhouding als deze voorkomen bij de instelling. Voor die

verhouding gaan we uit van de gegevens zoals ze bekend zijn bij de start van de inventarisatie (op basis van de Bron-gegevens. Bron staat voor 'Basisregistratie onderwijsnummer') bij de bekostigde instellingen. Bij de niet bekostigde instellingen en exameninstellingen gaan we uit van de gegevens die zijn opgegeven aan de inspectie.

- Van een opleiding wordt één leerweg (BOL of BBL) geselecteerd.
- Van een competentiegerichte opleiding wordt één uitstroomvariant geselecteerd.
- Als een ROC, AOC en vakinstelling opleidingen heeft waarop wordt gediplomeerd zonder dat bekostigde deelnemers zijn ingeschreven op de opleiding, dan wordt als regel gehanteerd dat we 1 opleiding met dit kenmerk onderzoeken. Als dit bij meer dan de helft van het totaal aantal opleidingen van een instelling voorkomt, dan worden 2 opleidingen met dit kenmerk onderzocht.

Het totaal aantal te onderzoeken opleidingen (zie tabel 1 en 2) wijzigt hierdoor niet.

- Per instelling wordt een voorlopige steekproef getrokken. Tevens worden reserve-opleidingen getrokken. De reserve wordt gebruikt als getrokken opleidingen niet meer actief blijken te zijn.
- De instelling wordt tijdens de inventarisatie gevraagd op te geven welke opleidingen actief zijn. Hiervoor gelden de volgende regels:
  - Voor eindtermgerichte en competentiegerichte opleidingen is een opleiding actief als er diplomering vóór en nog 6 (zes) maanden ná de inventarisatie plaatsvindt op het CREBO-nummer. Bij competentiegerichte opleidingen geldt daarbij tevens dat hetzelfde kwalificatiedossier (generatie) nog van toepassing moet zijn.
  - Bij de eindtermgerichte opleidingen wordt een deelkwalificatie voor het onderzoek als niet actief beschouwd als die deelkwalificatie tijdens en na het bezoek nooit meer geëxamineerd wordt en er dus ook geen herkansingen zijn (ook niet in latere studie jaren).
- De instelling wordt tevens gevraagd de examenvarianten op te geven. In het steekproefonderzoek wordt 1 examenvariant onderzocht. Deze wordt door de inspectie aselekt geselecteerd.
- Bij de eindtermgerichte opleidingen worden deelkwalificaties geselecteerd. Elke deelkwalificatie moet aan de standaarden voldoen. In tabel 3 is weergegeven hoeveel deelkwalificaties van het type A (verplichte deelkwalificatie) worden onderzocht. Van deelkwalificaties van het type B (verplichte keuze) wordt er per opleiding 1 onderzocht. De deelkwalificaties worden door de inspectie aselekt geselecteerd.

Tabel 3 Aantal onderzochte deelkwalificaties van het type A

Aantal bestaande deelkwalificaties A	Steekproefgrootte deelkwalificaties A
1	1
2	2
3-5	3
6-19	4
20-29	5
30 of meer	6

Communicatie met de instellingen

De inspectie van het onderwijs stuurt de onderwijsinstelling voorafgaand aan het onderzoek op de instelling een overzicht met de opleidingen die op basis van de voorlopige steekproef zijn geselecteerd.

De instelling wordt gevraagd een aantal vragen te beantwoorden.

Als de instelling de vragen heeft beantwoord over de getrokken opleidingen wordt de definitieve steekproef door de inspectie vastgesteld. De instelling ontvangt daarover een (tweede) brief.